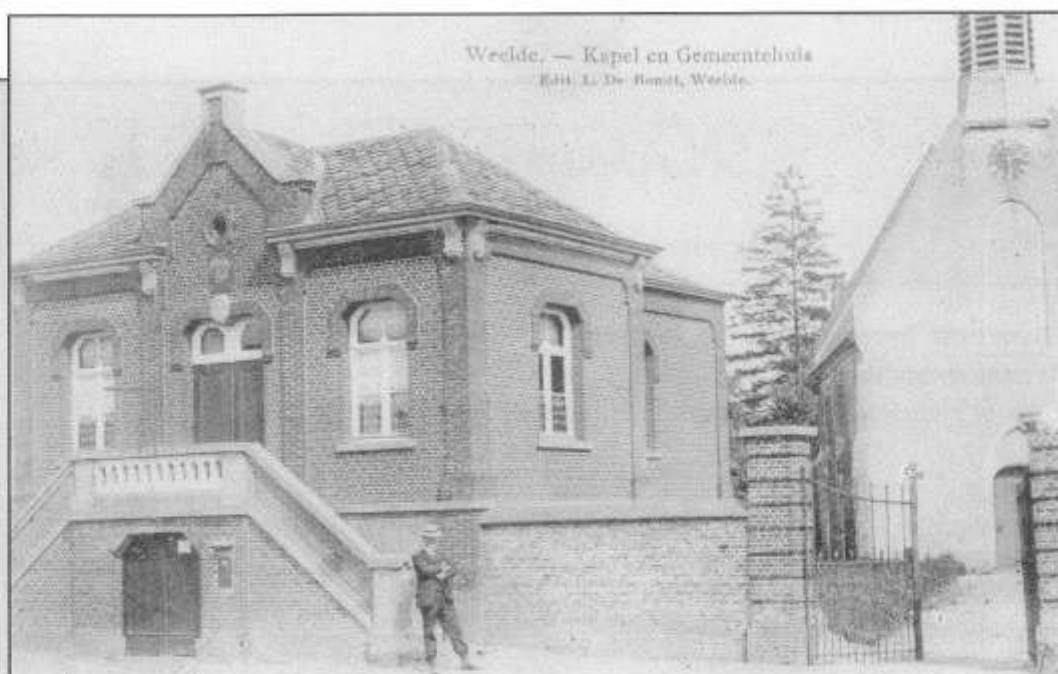

De Drie Goddelijke Deugden

Tijdschrift van de heemkundekring Nicolaüs Poppelius

Jaargang 8, nr. 29: september 2003

Op deze prentkaart zien we het oude gemeentehuis van Weelde. Het werd gebouwd in 1840 en is, na het optrekken van het nieuwe gemeentehuis in de Koning Albertstraat, afgebroken. Een bedroevend kort leven dus. Achterin zie je de St. Janskapel, waarvan de historie veel verder terug gaat. In de 13de eeuw moet hier al een kapel bestaan hebben, want in 1294 schenkt Jacobus, deken van Hilvarenbeek, aan de abt van Averbode de macht om een kapelaan aan te stellen voor deze kapel. In de 14de eeuw had St. Jan al een eigen kerkhof zoals blijkt uit de oprichtingsakte van 25 maart 1347. De oorspronkelijk lemen kapel werd later vervangen door een kapel in steen, die dateert uit de 15e of 16e eeuw. Ze bleef staan tot de vergroting in 1928. In de enige beuk die de kapel rijk was, stond één altaar toegewijd aan St. Jan de Doper. De kleine oorspronkelijke stenen kapel had gotische vensters. Aan de kapel werd later een verlengstuk met een verhoogd dak toegevoegd. Mogelijk had dit verlengstuk ook kleine gotische vensters, maar in 1763 beval Hendrik Gabriel, bisschop van Antwerpen, de vensters van de kapel te vergroten, omdat het er te duister was. De lindebomen die rond de kapel stonden, werden tegelijkertijd gerooid. In 1831 werd het venster boven de ingang toegemetsd. Bij de vergroting van de kapel in 1928 spaarde men het oudste gedeelte van de kapel dat nu het koor vormt. Voor haar vergroting was ze 19,5 meter lang en 6 meter breed. Ze was vervallen, vochtig en klam.

In dit nummer:

1. Gouden Bruiloft (2)	blz. 3
2. Ons museum	blz. 11
3. Cecillialied	blz. 13
4. Bestuursnieuws	blz. 14
5. Grote wegenwerken in Weelde in 1762	blz. 18
6. Drie generaties dorpsmeden te Poppel (3)	blz. 20
7. Zuster Quintina	blz. 25
8. Pinksterkermis en Valentinusdag te Poppel	blz. 27

Nicolaüs Poppelius

Heemkundekring van Ravels, Weelde en Poppel

Postadres: Torenstraat 12, 2381 Weelde

Rekeningnummer: 733-3522204-67

Lidgeld inclusief abonnement tijdschrift: € 16

Bestuur:

Voorzitter:	Laurent Woestenburg	Beatrijs Van Nazarethlaan 2	2382 Poppel	014/65.69.93
Ondervoorzitter:	Johan Van Steen	Berkenlaan 22	2380 Ravels	0474/83.72.30
Secretaris:	Ria Verheyen	Welvaartstraat 14	2300 Turnhout	014/42.18.39
Penningmeester:	Agnes Luyten	Berkenlaan 91	2380 Ravels	014/65.83.46
Leden:	Constant De Kinderen	Vooreel 61	2380 Ravels	014/65.50.30
	Jos Nooyens	Overbroek 15B	2382 Poppel	014/65.86.36
	Frans Slegers	Steenweg op Weelde 60	2382 Poppel	014/65.57.51
	Paul Van Baelen	Straatakkers 4	2381 Weelde	014/65.73.15
	Peter Van Baelen	Weeldestraat 35	2381 Weelde	014/65.51.61
	Marc Van Gorp	Grote Baan 97	2380 Ravels	014/65.69.05
	Frans Van Tigchelt	Otterstraat 6	2300 Turnhout	
	Magda Vloemans	Turnhoutseweg 2	2381 Weelde	014/65.51.56
	Marinus Willems	Weeldestraat 154	2381 Weelde	014/65.57.28

Redactie:

Redactieadres:	Johan Van Steen	Berkenlaan 22	2380 Ravels	0474/83.72.30
Leden:	Jos Nooyens	Overbroek 15B	2382 Poppel	014/65.86.36
	Laurent Woestenburg	Beatrijs Van Nazarethlaan 2	2382 Poppel	014/65.69.93
	Peter Van Baelen	Weeldestraat 35	2381 Weelde	014/65.51.61

Teksten of ideeën voor teksten dienen binnengebracht te worden bij Johan Van Steen, Berkenlaan 22, 2380 Ravels (johan.vansteen@pandora.be) of bij één van de andere redactie- of bestuursleden.

Voorradige publicaties:

De Drie Goddelijke deugden jaargang 1 t/m 6	€ 15/jaargang
De Drie van het Noorden	€ 5
Verjaardagskalender	€ 6
Videoband 'Leven in Weelde'	€ 18,5

Agenda:

27/04	museum open
25/05	museum open
29/06	museum open

Archief:

Ons archief kan enkel geraadpleegd worden op afspraak (Johan Van Steen, 0474/83.72.30) of tijdens de dagen waarop ons museum is geopend.

Website:

<http://users.skynet.be/Ravels-Weelde-Poppel/>

Gouden bruiloft(2)

Ook in Poppel kenden ze er wat van.....

Dat Poppel zich niet onbetuigd liet, spreekt voor zich. Wat dacht je van nevenstaand programma dat op de gouden bruiloft van Gust Verwimp en Marie Loffens werd afgehandeld. Niet minder dan 21 groepen traden aan om de stoet te vormen! En dat was niet alles. Net zoals in Weelde werd er een lied 'op het lijf' van de jubilarissen gemaakt. Zo klonk er 's avonds op de wijze van het Transvaals lied "Gertjie" in de Vond het volgende lied:

*Onze Gustje was een
vlotte rakker-rakker.
In zijne jeugd bij kermis-
tijd
Hij won de meisjes van
zijn makker-makker
En werd door iedereen
benijd.*

Refrein:

*Geloofst gij, zou hij het wel
meen-en-meenen*

*Hoort nu die andren toch
eens stenen-stenen*

*Ging zoo voor ons zijn liefde henen-henen
Is de kans geheel voorbij.*

*En ja hij werd verliefd op Mitje-Mitje
Geen macht kon hem nu nog weerstaan
De rest was hem geen sikkepitje-pitje
Hij is naar de pastoor gegaan.*

*De dag dat hij met haar ging trouwen-trouwen
Toen was hij werkelijk heel charmant
Een jas met iets te lange mouwen-mouwen
Een broek met pijpen navenant.*

POPPEL

PROGRAMMA van de Gouden Bruiloft VERWIMP-LOFFENS op 19 Augustus 1946

Plechtige dankmis te 10 uur, daarna ontvangst in de Parochie-
zaal der Jubilarissen door 't Gemeentebestuur. — VORMING
VAN DEN STOET te 2 uur op de Vond, vertrek rond 3 uur
langs het Dorp, de Dijkstraat, de Kroonstraat, de Griebus, den
Boulevard, de Trier, Pastorijsstraat en ontbinding op de Vond.

VOLGORDE :

1. Ruiters.	12. Aan 't duivensport had hij den hekel.
2. Het jonge echtpaar Gust en Marie.	13. Het Wiltuis te Roovert.
3. Den doop.	14. De mutsaardbinder en de verkoop.
4. Hun schooljaren.	15. Marie met den kleine in 't gevang.
5. De eerste Communie.	16. Naar Roovert kermis.
6. Op zoek naar een vrouw N° 100.	17. De verhuis naar Poppel.
7. De eerste kennismaking van Gust en Marie.	18. Zij waren er welkom.
8. Het huwelijk.	19. Muziek.
9. Hun gezin.	20. De Jubilarissen.
10. De specialist patattensteker.	21. De Feestcommissie.
11. Kaarten was zijn liefhebberij.	

Te 10 uur Prachtig Vuurwerk op de Vond,
tegenover het huis der feestelingen en gezellig samenzijn.

Drukk. F. & J. De Kinderen, Ravels.

Foto 1. Feestprogramma bij gouden bruiloft Verwimp-Loffens.

*Ons Gustje was een harde zwoeger-zwoeger
Als boer was hij een flinke vent
Op 't veld was hij steeds iets vroeger-vroeger
En Mieke was hiermee content.*

*Hij hield een klein café te Roovert-Roovert
Het was er somtijds heel plezant
't Verdriet werd daadlijk omgetooverd-tooverd
Door orgelgedraai met eigen hand.*

*Verhuizen moet men Gust niet leeren-
leeren
Hij werd er wel niet beter van
Doch wou het overal probeeren-
probeeren
Totdat hij hier in Poppel kwam.*

*Hier woont de Gust dan met zijn Mie-
ken-Mieken
En is nu vijftig jaar getrouwd
Een werker met zijn naarstig bieken-
bieken
Een feest waar iedereen aan houdt.*

*Zeg Gust ge moet niet meer vertrek-
ken-trekken
Het is nu toch al wel geweest
Gij beiden kunt het best nog rekken-
rekken
Tot aan uw Diamanten feest.*

Helaas, dit laatste heeft niet mogen zijn. Gust Verwimp (°Wiekevorst 14 december 1871) overleed te Weelde op 24 maart 1953. Zijn vrouw Maria Loffens (°Geel 8 oktober 1956) overleed eveneens te Weelde en wel op 30 januari 1956.

Ook in Poppel had men ondertussen de smaak goed te pakken. Nog geen 2 jaar na de vorige gouden bruiloft was het op 5 februari 1948 weer prijs in Poppel. Toen kwam gans Poppel op straat om de gouden bruiloft van Louis en Mieke Timmermans - Cuypers te vieren. Ook hier zien we weer het gekende scenario. Om 10 u. was er een plechtige dankmis onmiddellijk gevolgd door een receptie van het gemeentebestuur in de parochiezaal. En in de namiddag: de stoet! Deze werd gevormd in 'de Dijk' en trok door de Dorpsstraat, de Pastorijstraat, Trier, Boulevard, Griebus tot aan het huis van de jubilarissen. De stoet werd vooraf gegaan door ruiters. Daarna werden in die stoet verschillende levensfasen van de jubilarissen uitgebeeld, onder andere de geboorte, de kinderjaren, het huwelijk, het huishouden, de verhuis naar de Trier, op de boerderij, enzovoort. Ook enkele verenigingen, waar Louis of Mieke lid van waren, trokken mee in de stoet op. En natuurlijk

Foto. 2: voorkant programmaboekje bij gouden bruiloft Timmermans-Cuypers.

mocht bij dit alles een lied niet ontbreken. Op de wijze 'Boerenbruiloft' werd op deze gouden bruiloft het volgende lied gezongen:

*Weest allen verheugd en nu blijgezind,
Bruiloft is 't heden in 't land,
Reeds vijftig jaar dat een band hun bindt
Stevig en trouw hand aan hand;
Lowie en Marieke het jubelend paar,
Vieren wij op deez' heuglijken dag,
Kom slaat nu een flikker - de hand in elkaar
Op een vroolijke maat en op slag.*

Refrein:

*Heil! 't klinke blij en klaar,
Heil! en nog menig jaar,
Heil! van ons al te gaar,
Heil! aan het jubelend paar.*

*In Baerles oord werd het bruidje gekocht,
Vinnig en goed bij de hand,
In Weelde door 't paartje een nestje gezocht,
Stalling met schuur en wat land;
En werken en zwoegen was beider vermaak,
Ook geen zorgen die vielen te zwaar,
Vervulden heel plichtvol en blij hunne taak
En begroetten met vruegd d' ooievaar.*

Refrein: Heil! enz.

*Na enkele jaren was 't nestje te klein,
Ze waren reeds twee en nog vier,
Werd 't boeltje verpakt en vertrok de trein
Naar 't Poppels gehuchtje "De Trier";
Hier werd er nog noester en harder gewrocht
Steeds met helder verstand en beleid,
Geboerd en verbeterd, verfraaid en gekocht,
Doch op tijd was er ook vroolijkheid.*

Refrein: Heil! enz.

*Lowie zijne loopbaan was netjes gevuld
Als schepen en lid van den raad,
Een dertigtal jaren als schrijver der guld(gilde)
Was hij voor eenieder paraat,
De bloeiende bond van het kroostrijk gezin
Stelt zijn voorzitterschap nog op prijs,
Daarom nu gezonge - geen graten er in.
't Blijde feestlied op juichende wijs.*

Refrein: Heil! enz.

Het volgend voorbeeld is van 1951: de gouden bruiloft op 29 januari van Toon Hendrikx - Woestenburg. Hetzelfde stramien werd gevolgd. De jubilarissen en hun familie werden door de fanfare aan huis afgehaald en begeleid naar de kerk waar om 10u. een plechtige dankmis werd gegeven. Om 11u. was er de receptie in de parochiezaal. Daar kregen ze van het gemeentebestuur het gebruikelijke geschenk. En geen gouden bruiloft zonder stoet! Die trok deze keer door de Dorpsstraat, Tilburgse Weg, Trier, Dorp, Steenweg Weelde tot aan het huis van de jubilarissen. Niet minder dan 19 groepen liepen in de stoet mee, te weten:

1. Ruiters B.J.B.
2. De Loteling
3. Hondenclub
4. Patatfooi en verdwenen rijstap
5. Sint-Sebastiaansgilde & Sint-Jorisgilde
6. Verhuis van Aerle naar de Vond
7. Oudstrijders
8. Oprichting van de Veebond
9. Kerkmeesterschap
10. Fanfare
11. Kaartspelers
12. De Wederopbouw
13. B.J.B.-meisjes
14. De gedecoreerde moeders
15. Geschenk van de bureu
16. Jubilarissen en familie
17. Gemeenteraad en Kerkraad
18. Feestcommissie
19. Pompiercorps

Deze laatsten stonden ook in voor de 'ordedienst'. En het gebruikelijke gouden bruiloftslied werd gezonden op het deuntje van 'Aan het Noordzeestrand' en klonk als volgt:

*Hij heeft alhier zijn leven lang gestreden.
Zijn boerendorp ligt aan de noorderkant.
Hij won zijn brood en heeft er bij geleden;
Toch is zijn leus: mijn rijkdom is het land.*

Refrein:

*Waar hij leefde, werkte, zwoegde dag en nacht,
Waar zijn vrouwke steeds op man en kinderen wacht,
Waar de vogels kwelen, boven 't werkgedruis,
Daar is hij geboren, daar voelt hij zich thuis.
Aan de haard gezeten, werkten ze met vlijt.
Voor 't gezin te zorgen, 't vreugde hen altijd.*

*Toontje moest voor legerdienst gaan loten.
Het lot was hoog en hij moest weg van huis.
Hij vroeg aan zijn lief: "Gij zult mij niet verstoppen,
Ik kom dra weer, wij bouwen dan een huis."*

Refrein: Waar....

*Ze zijn getrouwd en vele kinderen kwamen
Het leven was voor hen altijd geen vreugd
En met zijn tweetjes wisten zij te sparen
Steeds hogerop in eenvoud en deugd.*

Refrein: Waar....

*Als flinke boer werd Toontje uitverkoren
In Kerkeraad en bij de boerenstand.
Zijn vrouw was fier en liet zich niet bekoren
Al schreef men ook ui 't verre vreemde land.*

Refrein: Waar....

*Wij vragen God dat Hij u moge sparen
Tot vreugde van 't dorp en ook van gans de Vond.
En dat u nog, moogt leven vele jaren
Dat roepen wij U toe, uit volle mond.*

Refrein: Waar....

De laatste gouden bruiloft in Poppel waar we in het archief van de heemkundekring een dergelijk feestprogramma van bezitten, is de gouden bruiloft van Wies Schellekens en Marie Van der Voort. Zij vierden op 18 april 1960 hun gouden bruiloft. De mot zat er bij de Poppelse bevolking ook al in: geen stoet meer! Wies had dan nog geluk dat hij voorzitter is geweest van de Poppelse fanfare. Die speelde maar liefst drie keer: 's morgens haalde zij de jubilarissen af aan huis om het gouden echtpaar naar de kerk te begeleiden, 's avonds gaf zij een serenade en de dag daarop een concert. Ook een 'gelegenheidslied' werd gemaakt, meteen het laatste dat ons uit Poppel is bekend. Het werd gezongen op de wijze van 'Een Sprookje' en luidde als volgt:

*Op een mooie lentedag
't Is al heel lang geleden
Vroeg Wies met een blijde lach
Of zij zijn vrouw wou wezen*

**Foto 3. Feestprogramma
Gouden Bruiloft Hendriks
- Woestenburger**

*Refrein: Altijd, altijd sprak zij zo lief en zacht
Altijd, altijd, denk ik aan U dag en nacht.*

*Wies was goed comedian
Zij zag hem graag bewegen
Zij vond hem dan zo charmant
En was hem zeer genegen.*

*Refrein: Altijd, altijd, zei zijn Marie heel kordaat
Altijd, altijd blijf ik voor u steeds paraat.*

*Wies die is muzikant
Kan best den Tuba spelen*

1910

Gemeente POPPEL

1960

FEESTPROGRAMMA

ter gelegenheid van de GROOTSE VIERING
der GOUDEN BRUILOFT van

Aloïs Schellekens - Van der Voort

op 18 en 19 april 1960

PROGRAMMA

Maandag 18 april (tweede Paasdag) :

- Te 10 h — Plechtige dankmis. De Jubilarissen en hun familie worden aan huis afgehaald door de fanfare.
- Te 11 h — Receptie in de gemeentesaal. Overhandiging van het gebruikelijk geschenk door het gemeentebestuur.
- Te 7 h — Serenade door de fanfare.
- 's Avonds Prachtige verlichting en dansfeest.

Dinsdag 19 april :

- Te 8 h — Concert door de fanfare, dankbaar aangeboden aan haar Oud-Voorzitter.
- 's Avonds nogmaals bal en verlichting.

Druck: F. & J. De Kinderen, Havel.

Foto 4. Feestprogramma bij de gouden bruiloft van Aloïs Schellekens en Marie Van der Voort

*Heeft dit vijftig jaar gerdaan
't is een stuk van zijn leven.*

*Refrein: Altijd, altijd, speelde hij tuba voor haar
Altijd, altijd, hielden ze veel van elkaar.*

*M'rie is nooit alleen geweest
Kwamen vlug met twee op aarde
Zij was vlugger en kwam eerst
Waar zij haar zus bedaarde.*

*Refrein: Altijd, altijd, tweeling, een tweeling, zie maar
Altijd, altijd, Trien en Marie bij elkaar.*

*Raadslid was Wies twaalf jaar
Dit was ook wel zijn streven
In de oorlog stond hij klaar
Bij de weerstand gebleven.*

*Refrein: Altijd, altijd, stond hij in dienst van het land
Altijd, altijd, diende hij trouw 't vaderland.*

*Samen wonen z'op de Vond
In Wies zijn boerderije
Zeven kinderen goed gezond
Kwamen daar op een rij.*

*Refrein: Altijd, altijd, werkte hij hard voor 't gezin
Altijd, altijd, hielden de moed er steeds in.*

*Vijftig jaar zijn zij getrouwd
Wij vieren thand dit feeste
Geen van beiden heeft 't berouwd
Wij juichen om ter meeste.*

*Refrein: Altijd, altijd, zingen wij allen u toe
Altijd, altijd, wij worden daarvan niet moe.*

*Wende wij het gouden paar
Gezondheid, vreugd en vrede
Allen nog lang bij elkaar
Met uw familieleden.*

*Refrein: Leef lang, leef lang, gij gouden jubelpaar
Leef lang, leef lang, juichen wij allen tegaar.*

Ravels-Eel...

... liet zich niet kisten door de grotere centra in de buurt. Ondanks dat Ravels-Eel een veel kleinere gemeenschap vormde dan bv. Poppel en Weelde, toch slaagden zij er ook in een gouden bruiloft te vieren met alles erop en eraan. Trouwens, enkele

jaren geleden hebben ze bewezen dat nog steeds te kunnen, denken we maar aan de stoet die bij de viering van de honderdjarigen Tilleke Van Dun en moeke Beyens werd georganiseerd. Van Ravels-Eel zit er slechts één voorbeeldje van een gouden bruiloft in ons heemkundig archief, namelijk dat van Remi Tuytelaers en Lis Van Gils in 1948. Natuurlijk waren de gebruikelijke ingediënten aanwezig, te beginnen met 'het gelegenhedslied', dat op de wijze van 'Sarie Marijs' als volgt klonk:

*Laat wapprende vlag en laat dreunen ons lied
Tere er van 't Gouden Paar,
Dat heden gevierd wordt door vrienden en gebuurt
Door hun flinke kinderschaar.*

*Refrein:
Komt juicht met ons en zingt met ons mee
Dit blijde jubellied.
Den Eel viert u vol vreugd en wij vieren blijde mee
Dit vijftig jarig jubilee*

*Remi werd soldaat en een flink kanonnier,
De term was toen nog vier jaar.
Toen hij werd gelost, trok hij moedig naar zijn Lis,
Die zat al in 'het Zwaantje' klaar.*

*'t Was 's morgens vroeg, ze trokken naar de kerk.
Daar werd het een prachtig paar.
Remi was niet rijk, ging om werk naar de fabriek,
De arbeid was er lang en zwaar.*

*Remi was 't gouv beu, dat gezwoeg en gevroet.
Hij kloeg dan zijn nood bij Lis:
"Ik denk dat met winkelen en rijden langs de baan
Er heel wat meer te winnen is."*

*En nu reed Remi per "kreugel" door den Eel
Geladen met winkelwaar.
Men kocht van hem graag, want hij was een beste vent
Lis deed ook haar best, voorwaar.*

*Ze kregen weldra en heel dikwijls achtereen
't Bezoek van heer Ooievaar.
Maar nooit was er nood in het talrijk huisgezin.
Want het werk was nooit voor Lis te zwaar.*

*Daarna kreeg Remi in het boerenwerk zin
Hij spande een "deemos" in.
En Lis sloofde mee, was van manswerk niet vervaand
Ze werd algauw een fijn boerin.*

*Leef nog lang Remi, naast uw doorbrave Lis,
Bemind door uw kinderschaar.
Dan viert U den Eel, met nog groter pracht en zwier
Als diamanten jubelpaar.*

Ook de viering van de gouden bruiloft had veel weg van wat we gezien hebben in Weelde en Poppel. 's Morgens werd het gouden echtpaar aan huis afgehaald, om 10u. volgde een mis in Sint-Adrianus, om 11u. was er de 'Erewijn en aanbieding van geschenken' in de gemeenteschool, om 11u. 30 hulde van de geburen en de kinderen en uiteraard was er in de namiddag de 'Prachtige Optocht'. Die werd gevormd in de Peel en trok door de Pastorijstraat, Achtereel, Kapelstraat en de Vooreel terug naar de Pastorijstraat (nu de Peelsestraat). In de stoet liepen niet minder dan 17 groepen, te weten:

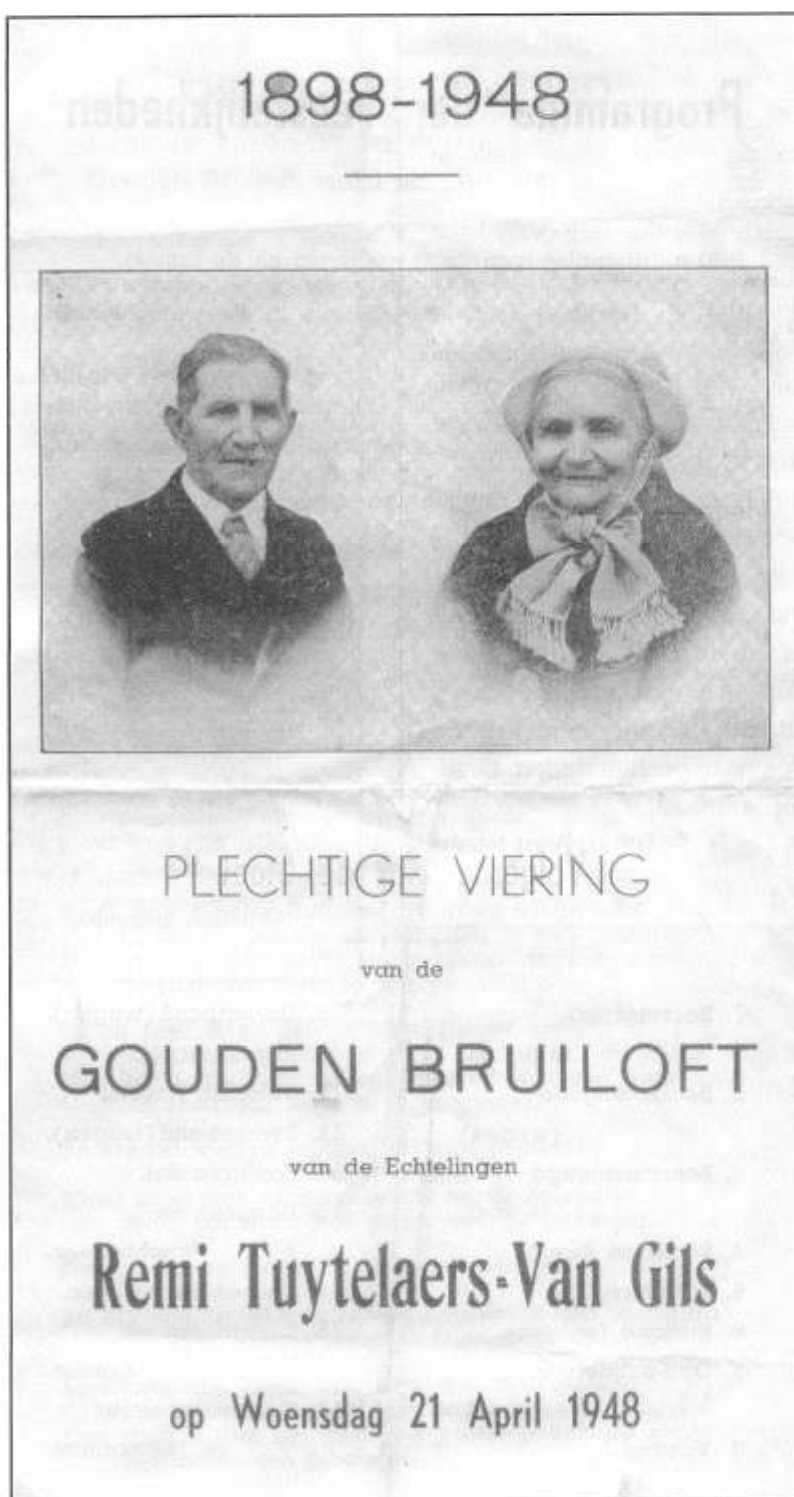
1. Boerenjeugd te paard
2. Boerinnengilde (wagen)
3. Boerinnenjeugd te voet
4. Fanfare Ravels
5. Schuttersgilde
6. Biebond (wagen)
7. Oud-strijders en Weerstand
8. Voetbal
9. Duivenbond (wagen)
10. Jagers
11. Veloclub Ravels
12. Boerenbond (wagen)
13. Fanfare Eel
14. Douanen en Boschbeheer
15. Verbeeldingswagen
16. Jubilarissen en familie
17. Gemeentebestuur en Feestcomité.

En in Ravels...

...werd er ook duchtig gevierd. Alhoewel de heemkundekring slechts één 'Programma der feestelijkheden' bezit uit Ravels, blijkt uit niets dat zij moesten onderdoen voor Weelde en Poppel. Integendeel zelfs, zij haalden er zowaar een kanon voor boven om de dag voor de gouden

Foto 5. Programmaboekje bij de gouden bruiloft van Remi en Lis Tuytelaers-Van Gils

bruiloft het feest aan te kondigen door kanongebulder. Volgens het 'Programma der feestelijkheden ter gelegenheid van de Gouden Bruiloft van Louis Verbraeken-Blommaerts' moet er ook een gelegenheidslied bestaan hebben, maar helaas bezit onze heemkundekring deze (nog) niet. Wat we gelukkig wel bezitten is een ganse reeks foto's die genomen werden tijdens de optocht die gehouden werd bij deze gouden bruiloft. Een voorbeeldje vindt je op volgende bladzijde.

Gouden bruiloften nu...

Gouden bruiloften worden nu minder intens gevierd dan vroeger. In ieder geval zijn het geen dorpsfeesten zoals wel-
eer meer, maar worden de gouden bruiloften in familie-
kring samen met vrienden en kennissen gevierd. De heem-
kundekring heeft trouwens ook maar bitter weinig docu-
mentatie over gouden bruilof-
ten van de laatste jaren. En-
kel wat krantenknipsels en enkele foto's. Maar zoals je gezien hebt, bewaren we alles goed. Wie dus nog dergelijke 'programmaboekjes' bezit en wil afstaan aan de kring, is meer dan welkom. Trouwens, alles wat betrekking heeft op onze drie dorpen is welkom: foto's, documenten, gedach-
tenisprentjes (de zgn. doodsb-
eeldekes), krantenartikels (we zijn nog op zoek naar mensen die voor ons uit hun krant de artikels over onze dorpen willen knippen), enz. Je kan steeds terecht bij één van onze bestuursleden. Dank bij voorbaat.

Johan Van Steen

Foto 6. Programmaboekje bij de gouden bruiloft van Louis Verbraeken-Blommaerts.

Foto 7. Foto van het gouden echtpaar Verbraeken-Blommaerts.

PROGRAMMA

DER FEESTELIJKHEDEN TER GELEGENHEID VAN DE

GOUDEN BRUILOFT

VAN

LOUIS VERBRAEKEN-BLOMMAERTS

op Maandag, 28 April 1947, te Ravels-Brug.

1. Op Zondagavond wordt het feest aangekondigd door kanongebulder.
2. Te 9,30 uur worden de jubilarissen afgehaald ten huize door de Fanfare „Nut en Vermaak" en de meisjes die het gelegenheidslied zullen zingen.
3. Te 10 uur Plechtige Dankmis.
4. Receptie ten gemeentehuize.
5. Na de receptie worden de jubilarissen stoetsgewijze naar huis begeleid door de Fanfare, de jongens die het gelegenheidslied zingen, de geburen en de overheden met het feestcomité.
6. Ten huize heeft alsdan de verwelkoming plaats als volgt:
 1. Een toespraak door een der jongens namens de jeugd;
 2. Het gelegenheidslied wordt voor de luidspreker gezongen en mee-gezongen door de menigte;
 3. De Brabannonne wordt voor de luidspreker gezongen;
 4. De muziek speelt;
 5. Toespraak door de voorzitter van het feestcomité met overhandiging van de geschenken namens de geburen;
 6. Namens de oudjes en de familie richt een der zonen het woord tot de menigte.
7. **De Optocht.** De stoet wordt gevormd te drie uur nevens de vaart vanaf Café Solfers. Richting: Grote Baan, Kerkstraat, Kloosterstraat, Nieuwe Wijkstraat, Grote Baan en ontbinding voor de brug.

Volgorde in de stoet:

1. Ruiters te paard. 2. Ravels' jeugd begroet de jubilarissen. 3. Onze Lieve Vrouw ter Zee. 4. Acht paartjes schippers en hun vrouwen. 5. F. C. Brug. 6. C. B. R. de scheepvaart. 7. Pompiers C. B. R. 8. „Jeugd en Vreugd" fanfare. 9. „Weerstaand". 10. Oud-Strijders. 11. Houdendruessuur. 12. „Cadetten". 13. Duivenpost. 14. Jagen. 15. Boogschutters. 16. Fanfare „Nut en Vermaak". 17. Doopplechtigheden. 18. Politieke gevangenen. 19. Radio-Elektriek. 20. Feestcomité, overheden, jubilarissen en familie.	- Boerenjeugd. - Jongensschool. - Meisjeschool. - Jongens en meisjes. - Voetballers v. d. Brug. C. B. R. C. B. R. - Ravels-Eel. K. L. Ravels. - Oud-Strijders Ravels. - Hondensclub. F. C. Flandria. - Duivenbond. - Jagersvereniging. - Schuttersvereniging. - Ravels-Dorp. - Vrouwengilde. - Ravels' gevangenen. - Firma Lemmens.
---	---
8. 's Avonds concert op de gelegenheidskiosk gevolgd van verlichte muzikale wandeling door Ravels' straten.
Het Feestcomité.

Drukk. F. & J. De Kinderen, Ravels.

Ons museum

Het jaar 2002 stond voor een flink gedeelte in het teken van de viering van 25 jaar heemkundekring. Iedereen zal wel weten dat dit gebeurde met een grote fototentoonstelling in het parochiecentrum van Sint-Michiël te Weelde. Tijdens de maanden die aan de tentoonstelling voorafgingen, heeft de kring een algemene inzamelactie van oude foto's gehouden. Het succes daarvan was groot, dat kon iedereen vaststellen op de tentoonstelling zelf, al was daar slechts een selectie te zien. Maar dat was voor ons museum niet de enige troef. De laatste maanden kwamen, behalve foto's, nog heel wat andere schenkingen binnen. Wij vermelden hieronder de schenkingen van de laatste maanden. Behalve de klasfoto's zijn de geschonken foto's niet vermeld. Verder geeft wat hieronder staat de situatie weer tot einde februari 2003.

- Frans Verheyen-Moonen: oorlogsgeld uit de tweede wereldoorlog;
- Zusters Franciskanessen van de school van Weelde-Station: oude landkaarten, oude leermiddelen in verband met naald- en

breiwerk en bijbelse wandkaarten;

- Familie Smid uit Loon-op-Zand: prentkaarten;
- Familie Wouters-Van Raak uit Ravels: prentkaarten;
- Maria Verwimp uit Poppel: medailles, sierdoekjes, doopseldocumenten van een zevende zoon, een handgestikte Kempische neusdoek, diverse bidprentjes;
- Uit de vroegere meisjesschool te Poppel: een grote collectie klasfoto's, uit de jaren +/-1905 tot 1975;
- Zuster Vercammen: klasfoto's uit Ravels;
- Zusters Franciskanessen van Herentals : twee grote foto's in eiken kader in verband met de voorlopige kapel van Weelde-Station (1913) met een grote groep inwoners van toen;
- Maria Verwimp, Poppel: 5000 doods-

Foto 1. Klasfoto die we mochten ontvangen. Helaas weten we niet wie erop staat. Als u iemand herkent, laat het ons dan aub weten

Foto 2 & 3. Nog twee klasfoto's waarvan we geen gedacht hebben wie er eigenlijk op staat. Indien je ons aan één of meerdere namen kan helpen, laat het ons dan aub. weten.

prentjes uit Poppel, Weelde, Ravels en omliggende dorpen;

- Jos Jochems, Poppel: een houten riek uit de 19de eeuw (uit Kasterlee);
- Zijn toegezegd: een grote naaimachine en diverse voorwerpen uit de vroegere brouwerij De Zwaan van Weelde;
- De vlag van de oud-strijders van de eerste wereldoorlog uit Weelde;
- Van Annie Poppeliers kregen we een prachtige ingekleurde plaat met daarop in kalligrafie en tekenwerk de geschiedenis van de katholieke kerk. Ze is bijna een menslengte hoog en zit in een waardevolle lijst achter glas;
- Een set van doopkleedje, busselteje, foulard en slab van een doopkindje;
- Het vest van Janneke van de Meulder uit Weelde die hij droeg tijdens de viering van het eeuwfeest van moeder Lien Van de Wouwer.
- En nog diverse kleine schenkingen.

Een aantal inwoners van onze gemeente hebben inmiddels gevraagd langs te komen om nog bepaalde zaken op te halen.

Zijn in het museum ondergebracht, natuurlijk niet geschonken, maar wel in bewaring gegeven: de archieven uit de pastorieën van Sint-Valentinus te Poppel en van Sint-Michiel te Weelde.

Dit alles bewijst dat ons publiek het goede gevoel begint te krijgen voor de cultuur en levenswijze van onze voorouders. De mensen beseffen namelijk, dat door al die zaken te schenken het piëteitvolle contact met hen voor de toekomst vastligt. Wat ons betreft: hartelijk dank aan alle schenkers!

Hebt u ook nog wat liggen waarmee u denkt het museum te plezieren, neem dan contact op met iemand van ons bestuur (zie adressen en telefoonnummers vooraan in dit nummer).

Laurent Woestenburg

Cecilialied

We ontvingen onderstaand lied ter ere van Sinte-Cecilia. Het werd waarschijnlijk gezongen tijdens een teerfeest van het koor van Poppel. De dichter en het tijdstip waarop het ontstond, zijn ons niet bekend.

Apollo

Apollo, waar blijft gij nu zo lang,
die de god zijt van de zang?
Wij, Cecilianen, al
noden u minnelijk op onzen bal. (bis)

Sa, godin op uwen troon,
daal eens neder en breng den toon.
Uw instrument en uw zoet geluid
ter ere van Cecilia door uw gespel. (bis)

Sa, muze, spant er uw snaren wel;
vereer Cecilia door uw gespel.
Zij zal u geven meerdere stof,
als gij zult spelen tot haar eer en lof. (bis)

Laat dan eens horen uw melodie
op uw ceder, Cecilie.
Zij zal u overgalmen door haar geschal,
door hare harp en door haar cymbal. (bis)

Sa, Minta, liefvallige zanggodin,
toon ons uwe wedermin.
Gij die de waterstromen kondt
doen stilstaan door uw zoeten mond. (bis)

Sa, Bacchus, met uw druivensap,
laat eens proeven dat edel nat.
Open de kraan en laaf ons den dorst,
Opdat wij zingen met een volle borst.

Zet nu de glaasjes aan uwen mond,
drink ze uit tot op den grond.
Roep dan, liefhebbers van het musica:
vivat ons patrones Cecilia. (bis)

al vlug ingezet op een paar strategische taken. Zo werd hij bijvoorbeeld verantwoordelijk voor de ledenwerving en voor de aankondigingen en acties in het Berichtenblad. En dat werk deed hij met verve. Talrijke leden heeft hij aangebracht. Omdat hij bij activiteiten van de kring zo bereidwillig meewerkte, had hij veel contacten met het publiek. Daar maakte hij steeds gebruik van om nieuwe leden te werven. Vooral nam hij tijdens de openingsuren van het museum het toezicht waar. Maar dat gold evengoed voor tentoonstellingen en diverse andere activiteiten van de kring. Tijdens de afbraakwerken van de Poppelse stal en schuur aan de Mierdsedijk liet hij zich ook niet onbetuigd. Hij werkte vlijtig mee met de ploeg van Jaan..

Omdat Nel ook lid is van de heemkundekring van Reusel-De Mierden ontstonden via haar en Leo uitstekende contacten met die kring. Dat heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat wij tijdens onze grote fototentoonstelling 20 grote wisselkaders van

Reusel konden gebruiken. Op de factuur stond alleen: "Een vriendendienst!". Ook dat soort contacten zijn voor een kring als de onze erg belangrijk. Wij hopen dat Nel en Leo over de grens nog lang onze verbindingspersonen mogen blijven.

De laatste maanden heeft Leo de teugels wat moeten vieren. Een heupoperatie, het gebrek aan mogelijkheden om in de plaatselijke geschiedenis te duiken en ook een beetje zijn leeftijd hebben hem doen besluiten om zijn ontslag in te dienen.

Ook naar Leo gaat onze dank voor zijn inzet. Gelukkig mogen wij ook aan dit afscheidswoordje het voornemen van Leo toevoegen om lid te blijven van onze kring. Dus, zoals voorheen steeds het geval was, zullen wij hem met zijn Nel nog blijven ontmoeten op ons activiteiten.

Waar mensen opstappen horen er andere de gelederen opnieuw aan te vullen

Tijdens onze jaarvergadering van 24 januari hebben de aanwezigen kunnen kennismaken met twee nieuwe leden in ons bestuur. Wij zijn verheugd hen nu aan al onze leden te kunnen voorstellen.

CONSTANT DE KINDEREN (RAVELS)

Stan De Kinderen heeft van jongs af aan in de familiedrukkerij gewerkt. Eerst bij zijn vader, want drukken was in onze streek als ambacht verbonden met de naam De Kinderen. Later heeft hijzelf de drukkerij overgenomen en verder uitgebouwd. Sedert nagenoeg een halve eeuw is daar het Berichtenblad mee verbonden. Stan heeft dus zijn hele beroepsleven als drukker-uitgever een centrale plaats ingenomen in het reilen en zijlen van onze streek en zijn bevolking. Dat heeft hem een enorme kennis opgeleverd die perfect past in de doelstellingen en werkzaamheden van de heemkundekring. Wij vonden dat hij dus schitterend geplaatst

Foto 3. Stan De Kinderen

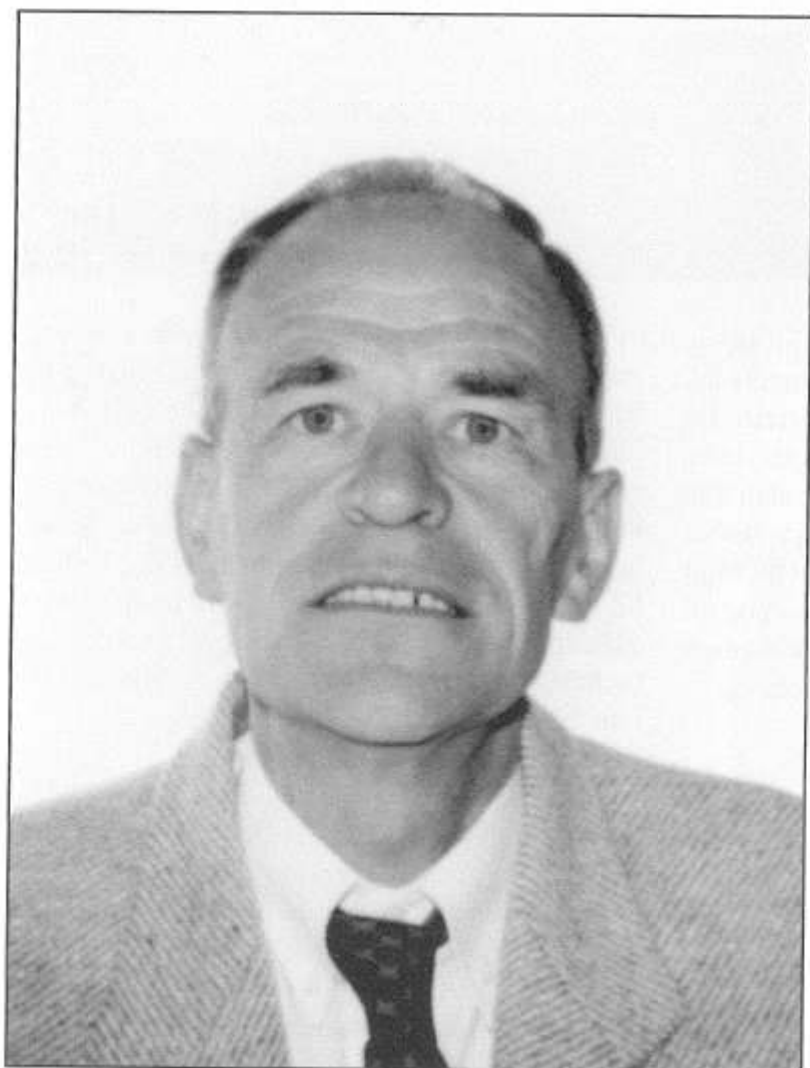

Foto 4. Frans Van Tigchelt

was om hem te voor te stellen onze bestuursrangen te vervoegen. En dat heeft hij volmondig toegezegd. Wij zijn hem daar dankbaar voor, want wij zijn ervan overtuigd, dat Stan ons met veel goede raad kan bijstaan. Wij wensen hem in deze taak succes toe.

FRANS VAN TIGCHELT (TURNHOUT)

Onze kring telt nogal wat leden van buiten de drie dorpen. Daar zijn er zelfs zeer actieve en toegewijde bij. En dat doet ons veel plezier. De meesten zijn uiteraard wel gewezen inwoners van één van onze drie dorpen of zijn minstens afstammelingen van een Ravelse, Weeldse of Poppelse familie. Ook Frans is een rasechte Ravelsenaar van afkomst. Hij is al sedert jaren samen met zijn vrouw steeds te zien als wij een of andere activiteit organiseren. Meer nog, beiden hebben een niet aflatende belangstelling voor wat wij met onze kring en zijn werkgroepen ondernemen. Eén aspect heeft ons in onze contacten met Frans steeds erg geboeid. Dat is zijn kennis en kunde op technisch gebied. En zo iemand kan in onze kring eigenlijk niet gemist worden. Met het verdwijnen van Jaan Van Gils gaat immers ook een flink pak kennis heen. Frans is dan ook een belangrijke aanvulling op dat gebied. Wij verwelkomen hem ook van harte en wensen hem veel succes toe.

De actuele situatie in het bestuur van de kring is de volgende:

Voorzitter: Laurent Woestenburger (Poppel)
Ondervoorzitter: Johan Van Steen (Ravels)
Secretaris: Ria Verheyen (Turnhout)
Penningmeester: Agnes Luyten (Ravels)
Leden: Stan De Kinderen (Ravels)
Jos Nooyens (Poppel)
Frans Slegers (Poppel)
Paul Van Baelen (Weelde)
Peter Van Baelen (Weelde)
Marc Van Gorp (Ravels)

Frans Van Tigchelt (Turnhout)
Magda Vloemans (Weelde)
Marinus Willems (Weelde)

De Raad van Bestuur van de v.z.w.

Voorzitter: Laurent Woestenburger
Ondervoorzitter: Johan Van Steen
Secretaris: Ria Verheyen
Penningmeester: Agnes Luyten
Leden: Peter Van Baelen
Marinus Willems

De werkgroepen in de kring zijn:

Redactie tijdschrift:
Johan Van Steen
Jos Nooyens
Laurent Woestenburger

Archief en bibliotheek:
Johan Van Steen
Marinus Willems

Archief doods- en bidprentjes, overlijdensberichten
Kris Van Gils

Fotoarchief: Johan Van Steen
Marc Van Gorp (Ravels)
Marinus Willems (Weelde)
Jos Nooyens (Poppel)

Werkgroep genealogie:
Johan Van Steen
Kris Van Gils
Jos Bols
Agnes Luyten

Beheer museum: Laurent Woestenburg
Marc Van Gorp
Jos Nooyens

Ontvangst groepen in museum:
Laurent Woestenburg
Jos Bols

Website: Laurent Woestenburg
Johan Van Steen
Louis Schats

Marc Vermeeren (webmaster)
Marc Van Gorp
Agnes Luyten

Orde en netheid in museum:
Magda Vloemans

Verder heeft de kring vertegenwoordigers in:

- de relaties met het gemeentebestuur (Laurent woestenburg, Jos Nooyens en Marc Van Gorp)
- de Cultuurraad: Johan Van Steen
- de milieuraad
- de gouw Antwerpen (Jos Bols en Agnes Luyten)
- de relaties met andere kringen (Laurent Woestenburg)
- relaties met de V.V.V.(Agnes Luyten)

Laurent Woestenburg
Voorzitter

Grote wegenwerken in Weelde in 1762

De laatste jaren zijn er in onze dorpen heel wat wegenwerken uitgevoerd. Het begon allemaal zowat met de heraanleg van een bocht op Klein Ravels. Daarna kenden we de heraanleg, naar aanleiding van rioleringswerken, van de Koning Alberstraat en enkele aanpalende straten. Onder-tussen werden in Ravels-Eel en tussen Weelde en Poppel de wegen geherasfalteerd. Maanden van wegomleidingen waren het gevolg. Ook in de velden waren er grote wegenwerken. Door de ruil-verkaveling zag je op vele plaatsen, waar vroeger enkel een karrenspoor te bespeuren viel, beton ver-schijnen. En met hen kwamen de vele fietsers, die onze nog groene gemeente kwamen verken-nen. Maar na maandenlange ellende liggen de wegen er op sommige plaatsen weer als nieuw bij. De omleidingen zijn we alweer vergeten en ook de kritiek van sommigen dat die wegenwerken wel erg lang hebben geduurd, zijn we weer vergeten.

Ook in het verleden hadden er grote wegenwerken plaats. Een prima voorbeeldje is het onderstaande dat in het 18de eeuwse Weelde plaats vond. Daar-uit blijkt dat een grondige aanpak van het ganse

wegennet toen heel snel kon gebeuren. Vreemd genoeg vonden we de tekst terug in het oud gemeentearchief van Ravels. Het luidt als volgt:

"Terweijlen den teijdt tot het maecken ende in behoorelijcken staedt te doen stellen die heijrbaene ende alle andere publiecke weegen met alle het geene daer aen cleeft op den 15 deser mesto alles geschiedt zijn: want op dien dagh de Heeren gecommiterdens van Brussel hun op reijs zullen begeven tot het doen der visitatie op allens: waeromme zoo ist dat wij hier sonder uijtsel zullen voortsgaen eerst tot het volkomen in staet te doen stellen die heijrbaene die bijnaer in staedt is ende daer naer alle andere publieke weeghen: Zoo woordt geordoneert uyt den naem van Haere Majesteijds placcaert ten dien eijnde geëmaneert dat men wederom beginnen zal op moorgen weesende den 14 deser des te weeten des smorgens ten 5 ueren den boeck van Leem-putten en Geeneijnde met hunne spanninghe. Caemeraeden met schuppen ten deelen aen de hut ende ten deele aen de Elsche Straedt tot 8

ueren toe.

Den boeck van Laer ende Meer met hunne spanninghen. Caemeraeden met hunne schuppen van 8 ueren tot 11 ueren toe teijnen de Elsche Straedt in de baen.

Den boeck van Straet ende Moleneijnde met hunne spanninghe. Caemeraeden met schuppen van 2 tot 5 ueren toe te beginnen aen Anthoni Vloemans voorts door de straet waer aangewesen sal woorden.

Den boeck van de Hegge van 5 tot 8 ueren toe zoo met hunne spanninghe. Caemeraeden met schuppen als andere in de Dreve bij Amandus de Bont ende terweijlen men heeft verstaen op de geordoneerde daegen sommige caemeraeden ende andere niet waeren gecompereert sonder kennisse van hun beledt te geven ende andere jonge kinderen in hunne plaetse laeten compareeren niet bequaem zijnde om hunnen dinste te doen beneffens andere zoo wordt bij dese noch gewaerschout aen een ieder te compareeren selfs ofte te stellen bequaeme personen om alzo het werck te corten ende beeter in staet te hebben en de ingevalle anders zal bevonden worden zullen gecallensiert worden op de boete van 4 guls(=guldens) mits de selve met naeme en toenaeme aen die voors. Heeren Commissarissen zullen worden woorden overgegeven want de selve hier zijnde ende alles niet in behoorelijcken staet vindende volgens die voorgemelde placcaerten den officier eerst voor zijne negligentie voor de boete kan aengesprocken worden zoo dat ieder kan peijsen hij zal voorts gaen dat alles is om geene boete voor andere te betaelen waer naer een ieder een sigh kan reguleeren van op het werck spoediger voort te gaen.

Actum Weelde 12 junij 1762"

In een iets of wat moderner Nederlands zou de tekst als volgt kunnen luiden:

Op de 15de van deze maand zouden de heirbaan, de publieke wegen en alles wat daar bij hoort, in goede staat moeten verkeren. Die dag zullen de gecommiteerde heren van Brussel zich op reis

begeven om alles te controleren. Daarom zullen wij hier zonder uitstel aan de herstellingen verder werken, te beginnen met de heirbaan die al bijna volledig in orde is en daarna alle andere publieke wegen. Zo werd bevolen door Hare Majesteit door middel van aanplakbrieven.

Kameraden met schuppen zullen daarom morgen, de 14de juni, beginnen:

- 1)'s morgens vanaf 5u. aan het stuk tussen de Leemputten en het Geenind, deels aan 'de Hut' en deels aan de Elzenstraat en dit tot 8u. toe.
- 2)aan het stuk tussen het Laar en de Meir van 8 tot 11u. tot het einde van de Elzenstraat in de baan.
- 3)aan het stuk tussen de Straat en het Molen-eind van 2 tot 5u. te beginnen aan Anthonie Vloemans en zo verder door de Straat waar de plaatsen zullen aangewezen worden.
- 4)aan de Hegge en zijstraten van 5 tot 8u.
- 5)aan de Dreef bij Amandus De Bont.

Iedereen die niet verschijnt op deze dagen zonder kennis te geven van zijn belet of iedereen die jonge kinderen die niet bekwaam zijn om hun werk te doen in zijn plaats stuurt, willen we waarschuwen dat hij beboet zal worden met 4 guldens als hij zelf niet verschijnt of bekwame personen in zijn plaats stuurt. Zijn naam zal doorgegeven worden aan de heren Commisarissen. Iedereen moet dus goed bedenken dat hij beter kan voortwerken en zich in regel stellen.

Zoals je uit de tekst kunt opmaken slaagden de mensen van Weelde erin om op enkele dagen tijd het ganse wegennet van Weelde te renoveren. Maar ja, de wegen stelden toen ook niet veel voor. Buiten de heirbaan waren de meeste wegen onverhard, dus enige vergelijking met de duur van de wegenwerken nu is haast onmogelijk. Alhoewel velen onder ons zouden wensen dat de wegenwerken nu ook maar enkele dagen in beslag zouden leggen.

Johan Van Steen

Drie generaties dorpssmeden te Poppel

3. Keeske, Ruud en Roos van 't Smidje

Keeske van 't Smidje

Was Rie van 't Smidje typisch de man aan het smidsvuur en het aambeeld, zijn halfbroer Keeske van 't Smidje werd smid in de tijd toen de mechanisatie volop in de landbouw en de nijverheid haar intrede deed. Om een paard te laten beslaan moest een boer dus niet meer bij hem terecht.

Cornelius Aerts, zoon van Adrianus en van A. Van Laarhoven, werd geboren te Poppel op 1 april 1910. In zijn geboortedorp stond hij bekend als Keeske van 't Smidje. Hij begon zijn eigen smederij in de oude smidse van zijn vader aan de Mierdsedijk. Hij huwde Gabriëlle Naulaerts uit Ravels. Zij kregen een zoon en twee dochters. Het huis en bijhorend magazijn, waar nu de tuinbouwhandel van Guy Van Akeren gevestigd is, was hun eigendom. Keeske had vakschool gelopen te Turnhout en was de eerste smid te Poppel die het autogeën- en elektrisch lassen beheerste. Misschien is het landelijke dorpje Poppel voor hem wel te klein geweest om zijn onmiskenbaar talent ten volle te kunnen ontplooiën. Keeske was im-

mers listig. Hij kon veel realiseren met ijzer en staal. Onze heemkundekring bewaart in zijn museummagazijn bijvoorbeeld nog een dorsmachine van het type kopdorser-zelfreiniger met schudder die helemaal door hem is gebouwd. De dorstroommel, die van groot belang is om de laatste graantjes uit de aren te dorsen, is door Keeske geperfectioneerd en de graanreiniging kon met zeven en afzuiging perfect geregeld worden.

Een stationaire dieselmotor die diende voor de aandrijving van een dorsmachine en die gemonteerd was op een slede, vormde Keeske in 1946 om tot een heuse landbouwtrekker. Om de riemschijf, bij ons ook wel de poulie genoemd, optimaal te benutten, was de machine uitgerust met twee versnellingsbakken. Als die synchroon geschakeld werden, ontwikkelde ze een snelheid die weliswaar niet strookte met de veringsmogelijkheid en een aanvaardbare wegligging, maar ze was wel spectaculair.

Hij bouwde bovendien eigenhandig een grote 'dorskas' met stropers waarmee hij de boer op-

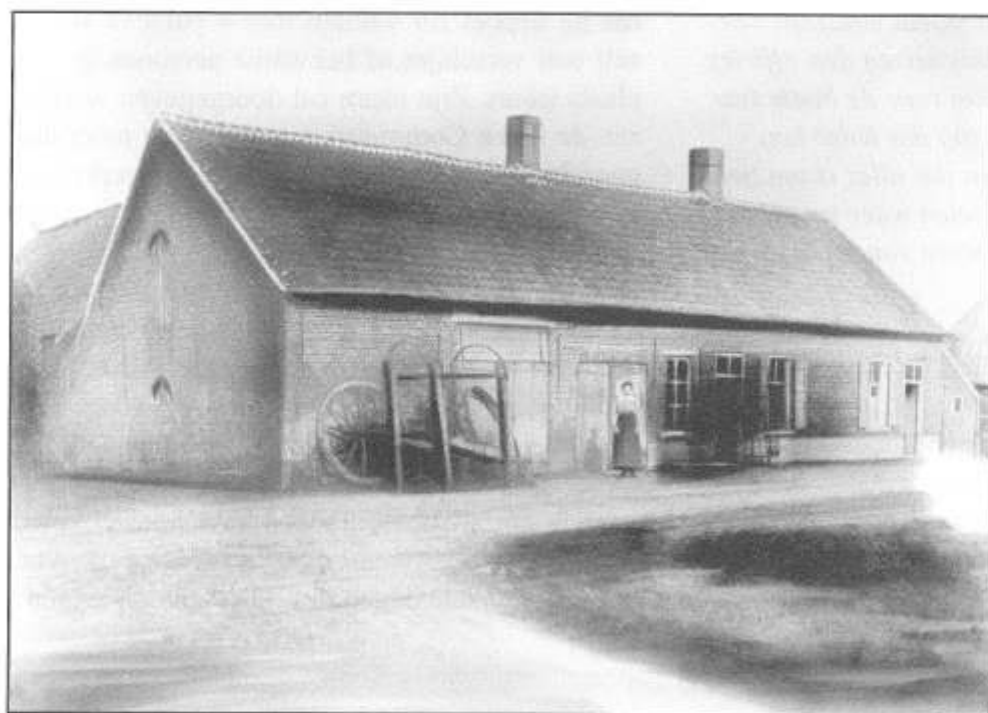

Foto 1. De smidse van Keeske van 't Smidje.

Foto 2. Cornelius Aerts en Gabriëlle Naulaerts met op haar schoot zoon Louis.

trok als loondorser. Tijdens de tweede wereldoorlog oorlog kon de lokale bevolking bij hem zelfs terecht voor haverpelmolens, pletmolentjes, oliepersen enz. Hij fabriceerde ze alle zelf.

Zwaar gehandicapt na een motorongeval zou hij echter niet werkloos blijven toekijken. Energiek als hij was, ging hij zich prompt herscholen. Hij werd schoenmaker, want dat was een stiel waarbij hij zich niet steeds moest bewegen. Daarvoor verhuisde hij naar zijn nieuwe woning aan de Tilburgseweg.

Keeske van't Smidje overleed op 3 januari 1988 te Poppel. Zijn zoon Louis was nog smid te Weelde, maar met diens overlijden verdween de laatste smid van de Aerts-generaties.

Rud van 't Smidje

Als je nu over de Mierdsedijk rijdt, dan kun je nog de laatste sporen van de drie generaties smeden van de familie Aerts met eigen ogen aanschouwen. In de smidse die nog door vader Rie van 't Smidje was gebouwd, werkte hier Rud als laatste traditionele dorpssmid van Poppel. Rud woonde met zijn vrouw Maria (Mit)de Bont en twee dochters achter de smidse. *Het toeval wil dat op het ogenblik dat we deze tekst aan het schrijven zijn (op 24 juni 2003), telefonisch het bericht binnenkomt dat Mit overleden is.* Net zoals dat al het geval was bij zijn vader, was iedereen - het maakte niets uit of die nu boer of burger was - welkom. Het kleinste karwei werd met de glimlach aanvaard en uitgevoerd.

Rud leerde zijn stiel natuurlijk in de eerste plaats van zijn vader. In zijn jonge jaren oefende hij die een tijd lang uit bij Henri Diels in Weeldestraat. Hij geksheerde graag. Ik (laurent) bewaar aan hem de beste herinneringen. Toen ik als kind zo wat een uur ver, uiteraard te voet, naar de lagere school moest lopen in het 'Kerkeneind' te Weelde,

mocht ik 's middags aan tafel bij mijn tante Anna die getrouwd was met Henri Diels. Daar leerde ik Rud kennen. Smid Rud die daar toen werkte, reserveerde voor mij een klein aambeeld waarop ik naar hartelust mocht smeden. Hij controleerde het resultaat nauwgezet, hoewel de smederij natuurlijk alleen maar mocht gebeuren op koud ijzer.

Maar goed, Rud zette het smidsebedrijfje te Poppel voort en werd dus de laatste ambachtelijke dorpssmid van het dorp. Daar legde hij dezelfde guitigheid aan de dag als hij deed in zijn eerste beroepsjaren te Weelde. Zo kwam hij in de tijd toen bij de jeugd de hoepels hoogtij vierden, naar de speelplaats in de school met een grote hoepel. Dat was niet zo maar een reep zoals de kinderen die gebruikten. Integendeel, zijn hoepel had zeker de doorsnede van een volwassen mens. En daar mochten de kinderen dan doorheen springen.

Foto 3. Rud van 't Smidje

Als er te Poppel brand was uitgebroken of een of ander onheil mensen had getroffen, dan greep hij vliegensvlug naar zijn fiets om het korps van vrijwillige brandweerlieden met zijn rood-koperen bugel uit het bed te trompetten.

Rud was de laatste ambachtelijke dorpssmid van de generaties Aerts te Poppel. Met zijn overlijden in 1987 doofde ook het smidsevuur aan de Mierdsedijk.

Roos van 't Smidje

Leeftijdgenoten van Rosa (Roos) Aerts, die geboren is in 1924, zullen zich haar nog herinneren als een levenslustige tiener in het Poppel van toen. Poppel grenst aan niet minder dan vijf Nederlandse dorpen en gemeenten. Het gevolg daarvan was, dat het altijd een dorp is geweest waar je gemakkelijk geld kon verdienen aan grensoverschrijdende handel. Het daarmee verdiende (smokkel)geld werd ook weer met groot gemak uitgegeven. Roos was met haar vriendin Liza Voeten vooral bedrijvig in het smokkelen van tabak voor Gustje Van Gestel. Roos van 't Smidje heeft daaraan in haar tienerjaren dus flink meegedaan.

In de winter waren de Poppelse schaatsers voortdurend op de sukkel met hun 'frieze aanbinders', maar Rud kwam op het ijs met zelfgesmede schaatsen die hij bovendien nog goudkleurig had geschilderd.

Foto 4. De smidse in 2002

Foto 5. Roos van 't Smidje (links) als tiener in het gezelschap van Liza Voeten.

Zo was zij 'op den Boulevard' (nu: Tilburgseweg), die toen de uitgangsbuurt van het dorp uitmaakte, absoluut geen onbekende.. Het is ook daar, in het café van Chris Martens, dat zij op een goeie dag tijdens de bevrijdingsdagen de Canadese soldaat M.P. Gilbert Roy leerde kennen. Die was ingekwartierd in het huis van C. Snels. Wat voor Roos begon als soldatenliefde, werd ernst toen Gilbert van zijn ouders uit Canada ten bewijze van hun goedkeuring, een trouwring kreeg toegestuurd voor zijn Poppels liefje.

Er zou dus getrouwd worden. Pastoor Bogaerts was er echter niet mee opgezet. Ook al waren de informaties die hij van de Canadese commandant en van de legeraalmoezenier over M.P.G. Roy verkreeg, alle positief, toch was hij er niet van overtuigd, dat dit voor Roosje de goede keuze was. Hij vond dat zij best wel gemakkelijk een goede Poppelse bruidegom kon vinden. Toen er op 29 december 1945 met een speciale vergunning toch getrouwd mocht worden, was de pastoor niet beschikbaar. Onderpastoor Uydens bracht het koppel dan maar voor het altaar. Maar, wat bleek? Plots kwam de bruidegom tot de vaststelling, dat hij in al de drukte eromheen vergeten was voor zichzelf een trouwring

aan te schaffen. Echter, geen nood: de trouw ging wel door, want daarvoor werd de trouwring van de huwelijksgetuige Emiel Van Beurden maar even geleend. Rosa Roy-Aerts, dochter van de 'Blacksmith'

Foto 6. Roosje van 't Smidje en haar Canadese echtgenoot Gilbert Roy.

uit Poppel, vertrok per boot samen met een fikse groep oorlogsbruidjes naar Canada, een nieuw leven en veel heimwee tegemoet.

Uren kan zij er nog over vertellen, hoe groot de cultuurschok voor haar is geweest. Het heeft lang geduurd voor zij een beetje ingegroeid was in haar nieuwe leefpatroon. Nu leeft zij al 58 jaar in hechte huwelijkstrouw aan de zijde van haar Gilbert in het verre Canada. In de immigrantenkringen om haar heen laat zij zich kennen als een dame en hechte vriendin. Het dorpje van haar jeugd, Poppel, heeft zij nooit vergeten. Zij stuurde het volgende gedicht naar Het Goirles Belang dat goed haar gemoedsgesteltenis weergeeft. Het werd op 31 mei 1989 in dat weekblad afgedrukt.

*Hoelang is 't naaw geleeje
dè ik zee ge-emigreerd
zit naaw heël weêd in de vremde
heb 'n aander taol geleêrd.
Dilwijls moet ik toch nog denken
on diejen dag dèk zeê gegaon,
op 't allerliste kruispunt
zeêk toen efkes bleêve staon.
'k Zaag oe toen zô schoôn te liggen
as 't schonste schilderij.
Huizen tussen 't gruun van boôme
on de kaant 'n boerderij.
Boven alles reês d'n toore
mee 't kruis hoôg in de lucht.*

*Kaawe vloôge er omhenen
heurde die mun diep gezucht.*

Refrein

*Dikkels zit ik hier te denken
on dè dôrpke van mijn jeugd
hoe ik dur zun velden dwolde
O, 't doe mun hart zo'n deugd.
Ik zie d'n toôre in de verte
mee 't haontje nor de wend.
Dôrpke uit m'n kenderjaore
ik zeê on jouw nog goed bekend.*

Hoe ouder Roos wordt, hoe meer zij over Poppel denkt en erover praat, zegt haar man Gilbert. In de nummerplaat van hun auto voeren zij de naam Poppel. Verleden jaar heeft Roos opnieuw de Belgische nationaliteit aangenomen. Dientengevolge heeft zij op 18 mei 2003 voor het eerst in haar leven, zij het met een volmacht, haar stem uitgebracht in bureau 28 te Poppel.

Roos onderhoudt nog levendig het contact met haar familie en enkele dorpsgenoten. Dat contact vertaalde zich ook reeds in enkele bezoeken van Poppelaars bij haar thuis in Canada.

Jos Nooyens en Laurent Woestenburg

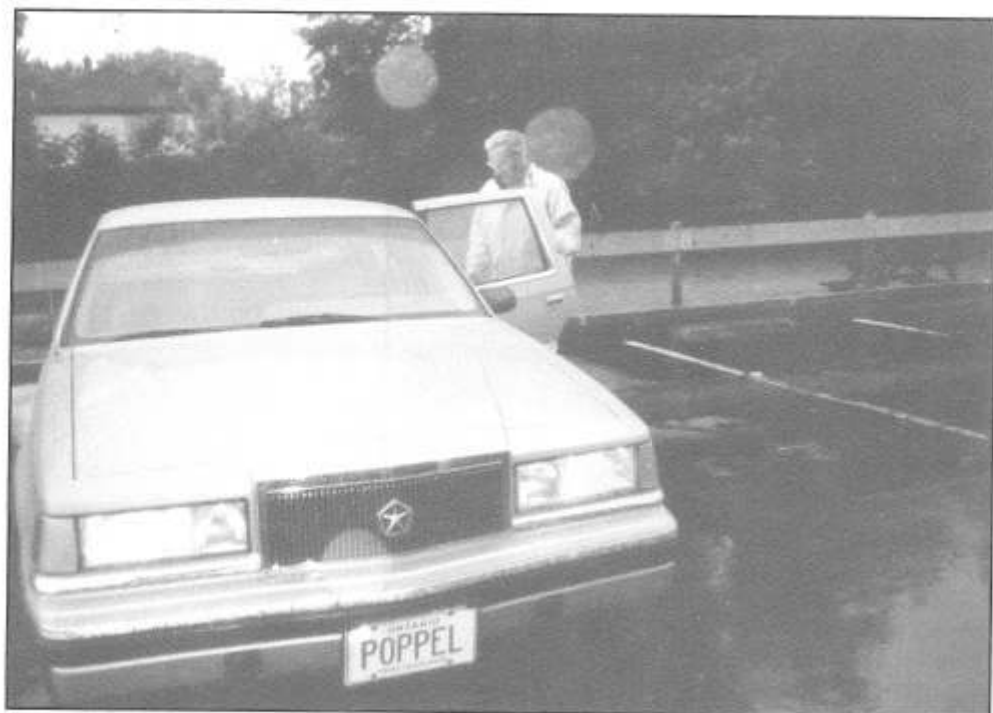

Foto 7. Roos en Gilbert toeren in Canada rond met op de nummerplaat van hun auto het veelzeggende 'Poppel'.

Zuster Quintina *(Josephina Porto-Carrero) werd 90 jaar*

Onder deze titel verscheen in het nr. 92 (jaargang 24) van 'De Vlierbes', het tijdschrift van de heemkundekring van Beerse-Vlimmeren, een hulde-artikel over de Ravelse Josepha Porto-Carrero die als zuster 31 jaar leefde en werkte in Vlimmeren. Met de welwillende instemming van de redactie van De Vlierbes nemen wij het artikel graag over, omdat wij een hart hebben voor mensen uit onze eigen dorpen die elders verdienstelijk zijn.

Het artikel is van de hand van Jan Oostvogels

In het gezin van Louis Porto-Carrero en Philomena Beyens in Ravels-Eel werd op 17 februari 1913 een derde kind geboren dat Josephina werd gedoopt. In dit landbouwersgezin zagen 9 meisjes en 4 jongens het levenslicht, van wie er op dit ogenblik nog 7 in leven zijn. Met dergelijk groot gezin was het hard werken, zeker in de oorlogsjaren, om te overleven. Zij woonden te voet een kwartier lopen van school, en zoals overal, moesten de oudsten in het gezin de jongsten en ook de buurmeisjes meenemen. In de kleuterschool en de lagere school werd in Ravels onderwezen door de Zusters Annonciaden van Huldenberg. Het gezin Porto-Carrero was diepchristelijk: vader Louis was kerkmeester en op zondag waren mis en lof de normaalste zaak van de wereld. Een fietstochtje ging telkens weer richting Arendonk, vanwaar de familie afkomstig was. Zoals in haast elke familie waren ook hier geestelijken terug te vinden. Een tante van vader was kloosterzuster in Grobbendonk en de broer van grootvader langs moederszijde was de te vroeg overleden pater-jezuïet Josephus Beyens.

Foto 1. Zr. Quintina op haar 90ste verjaardag.

Josephina Porto-Carrero onderging de invloed van het diep christelijke gezin en voelde zich aangesproken door de zusters in Ravels en Ravels-Eel. Overtuigd van haar roeping ging ze op 16-jarige leeftijd binnen als postulante in het noviciaat in Keyhof Huldenberg bij de zusters Annonciaden. Hier maakte zij kennis met het kloosterleven en naast handwerk in de tuin startte hier de voorbereiding tot de studie in de normaalschool. In september 1930 vatte zij haar studies aan te Wijngem, samen met zes kloosterzusters. Op 30 juni 1934 ontving ze haar diploma als onderwijzeres, samen met de Vlimmerse Louisa Van den

Langenbergh. De dag nadien, op 1 juli 1934, stond ze reeds voor de klas in Wommelgem om een zieke zuster te vervangen gedurende een maand., want de verlofperiode begon toen nog op 1 augustus. Ze is drie jaar in Wommelgem gebleven tot in 1937, waar ze 48 leerlingen onderwees in het eerste studiejaar. Na Wommelgem volgde het 5de en 6de studiejaar in Voortkapel, waar ze verbleef tot in 1952. Daarna werd ze overgeplaatst naar Molenstede bij Diest om er in het 4de, 5de en 6de studiejaar te onderwijzen. Als kloosterzuster kon je op elk ogenblik geroepen worden om je beschikbaar te stellen.. Dat gebeurde ook in 1959 wanneer ze na een laat bericht op 31 augustus in Vlimmeren aankwam en er op 1 september onmiddellijk voor de klas moest staan in het 6de, 7de en 8ste studiejaar. Ze volgde zuster Mandelbertha op als directrice met klas. . In de kleuterklas staan op dat ogenblik juffrouw Sebrechts, Els Goethals en zuster Teafora. In het klooster verbleven dan vier zusters, nl. zuster Lena, zuster Teafora, de oudere zuster Baptista en zuster Quintina. Soms kwam wel eens een jongere zuster-novice helpen in de keuken of op stage voor allerhande werkzaamheden. Na de klasuren moest immers eten gemaakt worden; wassen of kappen strijken was vooral werk voor woensdag of zaterdag. De bakker kwam aan huis en voor de beenhouwer werd met een schoolkind wel een briefje meegegeven.. Als directrice met klas was het geen lachertje om een school te runnen. Er waren de wettelijke voorschriften voor een klasbeheer, de controles vanuit de kloostergemeenschap Keyhof, de boekhouding van de inkomsten en vooral de uitgaven enz. De zorg voor verwarming en kolen nam zuster Porto Carrero op zich en zij zorgde ervoor dat 's morgens in elke klas voldoende brandstof vanuit de kolenkelder aanwezig was voor de ganse dag. Hieraan werd eindelijk verholpen in 1965, toen de elektriciteit werd vernieuwd en centrale verwarming werd geïnstalleerd. Bovendien was er een grote versoepeling in de kloosterregels sinds 1963. De grote nonnenkappen werden vervangen door een vinniger hoofddekseel, dat in 1968 zelfs volledig zou verdwijnen.

Er was steeds een goede verstandhouding met de zusters van dezelfde orde, die in de schoolvilla (nu Lentekind) verbleven. Vooral de Vlimmenaar kannunik Jos van Aelst, verbonden aan het be-

stuur van de schoolvilla, zou zich zeer dienstvaardig opstellen t.o.v. de Vlimmerse meisjesschool. De zusters gingen alle dagen in Vlimmeren naar de mis en hadden de handen vol met lesgeven, eigen huishouding, repetities voor de processie, enz.

In 1972 zag zuster Quintina zich verplicht te stoppen met lesgeven, na ernstige rugklachten en zwaar vermoeide benen van immer recht te staan: het lijkt een familiekwaltje. Ze zou echter nog 18 jaar in Vlimmeren verblijven, terwijl ze zich dienstbaar maakte waar dit nodig was. Een fietstochtje via Oostmalle behoorde tot haar tijdverdrijf. Ze werd opgevolgd door zuster Maria Van Eersel, die op dit ogenblik ook in het rusthuis Hadschot te Geel verblijft.

Na een leven van 31 jaar in Vlimmeren nam ze haar intrek te Geel op 24 augustus 1990. Samen met nog 36 ouder wordende zusters op een totaal van 200 bewoners, is ze toch kloosterzuster gebleven in hart en nieren. Zeer opvallend is haar verbondenheid met haar familie en haar jongste zuster die eveneens in het klooster stapte als gasthuiszuster in Turnhout (Augustinessen). Ze voelt zich nog erg verbonden met Vlimmeren en via het parochieblad volgt ze wekelijks de berichtgeving zodat ze goed geïnformeerd is over Vlimmeren. De Gelenaar E.H. J. Lievens, voormalig superior aan het Klein Seminarie te Hoogstraten, was in haar Vlimmerse tijd ook helper van de Vlimmerse pastoor tijdens de weekends. Diezelfde priester is thans rector in het hetzelfde rusthuis te Geel en aan hem heeft ze natuurlijk een goede gesprekspartner.

Zeer voldaan over haar Vlimmerse tijd, beseft ze dat daar de mooiste tijd van haar leven lag. Het wereldgebeuren volgt ze nog van zeer nabij op radio en tv. Waar vroeger alles draaide rond geboden en verboden in de Kerk, ontgaat haar zeker niet de materialistische ingesteldheid van onze huidige maatschappij. Al is ze de laatste tijd wat moeilijk te been, toch hoopt ze nog lang goed van geest te kunnen blijven. Wij wensen het haar van harte en sturen haar tevens een gelukkige verjaardag vanuit Vlimmeren.

Jan Oostvogels

Zondag 8 juni: Pinksterkermis en Valentinusdag te Poppel

Het zag er al de hele week goed uit; de zon kleurde dag na dag het landschap. Het zou dus op Pinksterzondag een schitterende dag worden. En dat hoorde eigenlijk ook zo, want die dag was het niet alleen kermisdag, maar ook de dag waarop onze kring een nieuw beeld zou plaatsen in de nis van het gerestaureerde gemeentehuis van Poppel. De realiteit pakte jammer genoeg helemaal anders uit. De regen viel met bakken uit de hemel. En toch ging het feest wel door, zij het met een beetje improvisatie van het ogenblik.

Een nieuw beeld in de nis van het gemeentehuis

Eigenlijk begon het allemaal een paar jaar geleden met de vraag van Chris Bax, secretaris van het OCMW van de gemeente Ravels. Deze organisatie bezet al sedert de fusie van de drie dorpen het vroegere gemeentehuis van Poppel. Het mooie gebouw bleek toen al aan een serieuze schoonmaak en restauratie toe te zijn. En dat kwam ervan. Toen het netjes opgedirkt stond te pronken, vroeg Chris Bax ons wie er eigenlijk ooit in de nu al sedert jaren verlaten nis van het gemeentehuis had gestaan. Dat bleek de H. Valentinus te zijn. Het OCMW vond namelijk dat in die nis een nieuwe Valentinus moest worden geplaatst.

Echter, ondertussen bleek het ge-

meentehuis niet meer voldoende ruimte te kunnen bieden aan de almaar groeiende administratie. Er moest dus uitgekeken worden naar uitbreiding. Een paar mogelijkheden werden bekeken. Uitbreiding in Poppel bleek toch een moeilijk haalbare kaart te zijn. Toen de gemeente te Weelde het vroegere café van de familie Dickens en de smidse van Marcel Dickens aankocht voor de uitbreiding van ons eigen museum, sloot het

Foto 1. Het gerestaureerde gemeentehuis van Poppel met lege nis.

Foto 2. Tjoes Bruwiere

Aan de gemeente moest natuurlijk daarvoor de toelating gevraagd worden, want het ging toch om een gemeentelijk gebouw. Daar was men opgezet met het voorstel en meteen bood men aan om het beeld voor rekening van de gemeente te laten maken.

Tsjoes Bruwiere en het beeld

Tsjoes woont aan de Aarledijk in een hoeve en schept daar in de zeer landelijke omgeving als beeldhouwer en schilder in stilte haar kunstwerken. Als zij aan een werk begint, leeft zij zich eerst helemaal in de te creëren figuren en de omgeving in. Zij gaat daarbij naar de diepte en streeft ernaar er een zeer eigen gevoel uit op te wekken. Dat deed zij ook met onze Valentinus. Vooraleer aan het werk te beginnen verdiepte zij zich in de geschiedenis van en rond Vamlentinus. Dat aanvankelijke gevoel vertaalde zich in de loop van het werk naar een eigen vormgeving. Valentinus werd dus geen kopie van een of ander bestaand beeld.

OCMW zich daarbij aan met de aankoop van de leegstaande woning van Marcel Dickens en het ernaast liggende onbebouwde pand grond.. Het hele OCMW zou dus in de naaste toekomst naar Weelde verhuizen en Poppel zou er in het gemeentehuis slechts een plaatselijke servicepost overhouden. De idee van een nieuw beeld verdween daarmee naar de achtergrond.

Onze kring was gelukkig het idee van het OCMW niet vergeten. Tijdens een bestuursvergadering dook het voorstel op om het plan van het OCMW over te nemen. Bestuurslid Jos Nooyens zou op zoek gaan naar een voor ons financieel haalbare oplossing en vond die bij de Poppelse kunstenaarres Tsjoes Bruwiere. Zij zou een nieuwe Valentinus creëren en wij zouden die een plaats geven in de nis en dus meteen opnieuw in het Poppelse straatbeeld brengen. Zo gezegd, zo gedaan!

Zelf schreef zij daarover de volgende tekst:

“Verleden jaar in de maand juli kwam Jos Nooyens namens de heemkundekring naar me toe met de vraag of ik zo’n beeld kon maken. Samen met Frans Slegers en Cor de Bresser gingen we naar de kerk om alle Valentinussen te bekijken ...voor de inspiratie.

Ik aanvaardde de opdracht met kloppend hart. Het was immers mogelijk een portret te maken van een van de voorbeelden. Naargelang ‘mijn Valentinus’ vorderde, kreeg hij steeds meer een eigen karakter. Hij werd jonger en straalde steeds meer ‘goedheid’ uit, zoals het een heilige betaamt. Hoe meer ik over hem las, des te wezenlijker werd de persoon. Voor mij is hij niet langer slechts een beeld, maar een persoon die in en in goed was, met de bijzondere gave te kunnen genezen.

Volgens mij heb ik hem afgebeeld tijdens zijn leven toen hij ongeveer 33 jaar oud was. Het is een Italiaan, kort van stuk, goed van hart en met he-lende handen. Voor mij is hij weer levend gewor-den en ik hoop dat zijn goedheid mag afstralen, ook op jullie allen.

In het vertrouwen op hem verwachten zijn aan-bidders een gunstige wind en een goed huwelijk.

En voor de kindjes voeg ik er nog een versje aan toe:

‘Lieve Valentijn mijn,
Laat mij een lief Poppels kindje zijn.’ “

Tsjoes Bruwiere

Tsjoes is ijverig aan de slag gegaan en schiep voor ons dorp een prachtige Valentinus. De afspraak werd gemaakt om die op 8 juni feestelijk te plaat-sen.

De wijding van het beeld

Tijdens de Pinksterviering van 11 uur in de kerk werd het beeld, dat vooraan tussen de bloemen stond opgesteld, door pastoor-deken Herman Jans-sen gewijd. Omdat op Pinksterdag normaal steeds de H. Willibrordus in de belangstelling van de Poppelaars staat, kreeg die naast de H. Valentinus

in de homilie ook een plaats.

Het was plezierig vast te stellen dat talrijke leden van onze kring naar de Poppelse kerk waren ge-komen om de plechtigheid bij te wonen. Na de homilie hield de voorzitter van de heemkundekring een korte toespraak over de be-tekenis van Valentinus. Hier volgt de tekst:

“Traditioneel viert de Poppelse gemeenschap op Pinksterdag de H. Willibrordus. Hij zou namelijk vanuit Nederland naar Poppel zijn ge-komen om de bevolking te kerstenen. Toch is hij niet de patroonheilige van Poppel. Hier ging de keuze naar de H. Valentinus. Om dat duide-lijk te demonstreren plaatste men deze heilige in het gemeentewapen van Poppel. Nu staat hij nog naast Servatius en Michiel in het wapen van onze fusiegemeente. Bij de bouw van het ge-meentehuis kreeg hij een daartoe voorziene nis langs de grote weg. Die nis staat echter al se-dert vele jaren leeg. En daar moest wat aan ge-daan worden.

De heemkundekring Nicolaus Poppelius nam het initiatief om een nieuw beeld te laten ma-ken. Daarvoor heeft hij de Poppelse kunstena-res Tsjoes Bruwiere gecontacteerd. Die heeft er een prachtig stuk van gemaakt. Daarvoor zijn wij haar zeer dankbaar.

Foto 3. de wij-ding van het beeld

Foto 4. Tjoes draagt het beeld naar het gemeentehuis.

Over de figuur van Valentinus hebben wij op 20 februari en 6 maart 2002 al uitgebreid geschreven in het parochieblad. Toch wil ik daar graag een paar woorden aan toevoegen.

De geschiedenis verloopt vaak zeer grillig. Periodes van christianisering en van kerkvervolging volgden elkaar op. Vooral de Middeleeuwen vormden een periode van sterke godsdienstbeleving. De grote verering voor heiligen leidde ertoe dat velen van hen werden uitgeroepen tot patroon van allerlei groepen van mensen: pas geboren kinderen, ambachten, kerken en parochies, maar ook steden en dorpen kregen een patroonheilige. In Poppel was dat niet anders. Daar werd de H. Valentinus patroon van het dorp en dus ook van de parochie.

Valentinus kwam uit Rome en leefde in de derde eeuw na Christus, dus tijdens de zogenaamde Romeinse tijd. De kerkvervolging vierde toen hoogtij. Toch werd hij priester en later zelfs bisschop van Terni in Italië. Dat was toen de antichristelijke keizer Claudius II heerste over het Romeinse rijk. Claudius kon het niet hebben, dat Valentinus almaar gezinnen tot het christendom bekeerde. Hij liet hem dus opsluiten in de gevangenis. Maar ook daar bleef Valentinus talrijke gevangenen bijstaan. Onder anderen zijn bewaker, de legeroverste Asterius. Deze man bekeerde zich met zijn hele gezin tot het christendom.

Er leven nogal wat legenden over Valentinus. Eén ervan gaat over die Asterius. Deze man had een blinde dochter. Hij vroeg Valentinus ook om het meisje hulp te bieden. Valentinus schreef toen een briefje voor haar. Ondertussen kreeg de keizer-kerkvervolger Claudius weet van Valentinus' activiteiten. Prompt liet hij hem martelen. Toen de keizer vernam dat Valentinus zelfs Asterius had bekeerd, liet hij hem bewerken met knuppels en hem uiteindelijk onthoofden. Na Valentinus'dood kreeg het blinde meisje het briefje. Zij opende het en meteen viel er een gele bloem uit en kon zij weer zien. Op het briefje stond "Van jouw Valentijn". Uit deze mooie legende ontstond op 14 februari, zijnde zijn feestdag, overal Valentijnsdag met de gewoonte om elkaar zijn liefde te betuigen met bloemen en geschenkjes.

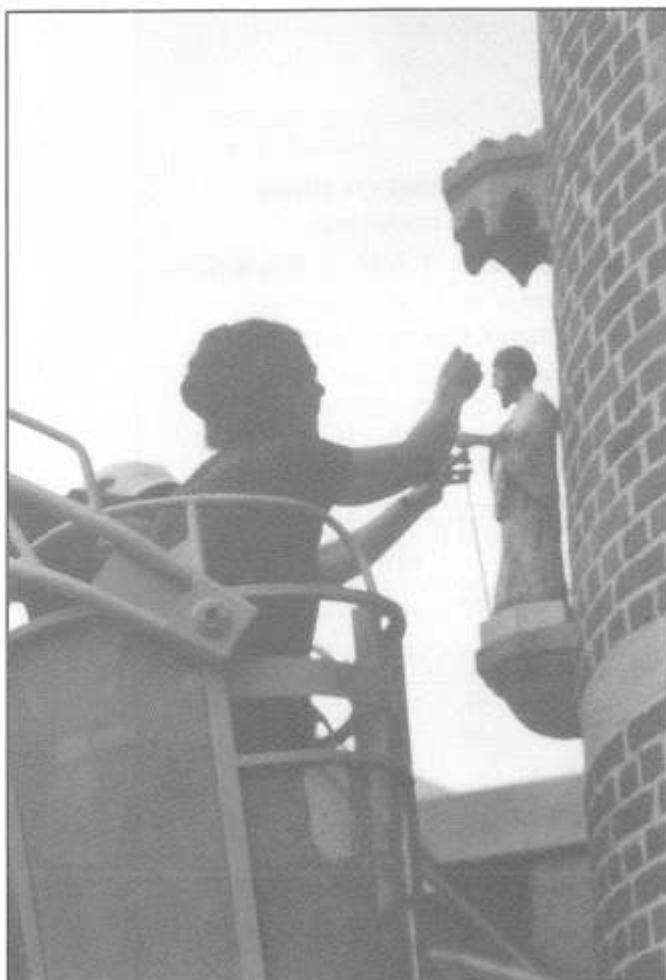
Alle verhalen over Valentinus getuigen van zijn menslievendheid. Daaruit groeide ook het feit dat hij aangeropen wordt tegen allerlei kwalen: vooral oogaandoeningen, vallende ziekte, jicht, pest, stuipen en machteloosheid. Hij werd bovendien de patroonheilige van de bijenhouders, de jeugd, de reizigers, de schippers, de verloofden en de molenaars. Een bont gezelschap dus. Maar goed, zijn opdracht is al deze mensen in het leven een gunstige wind en vooral een goed huwelijk te bezorgen. We kunnen niet zeggen, dat hij zijn tijd in het hiernamaals slijt in ledigheid. Hij heeft het dus wel erg druk.

Foto 5. Het beeld wordt in de nis geplaatst.

Onze pastoor-deken heeft zich bereid verklaard het nieuwe beeld te wijden. Daarvoor zijn wij hem dankbaar.

Na de viering gaan wij dan het gewijde beeld plaatsen in de nis van het gemeentehuis. Dat gebeurt in een korte plechtigheid met medewerking van het gemeentebestuur. U wordt allen uitgenodigd om achter de fanfare en het pas gewijde beeld mee op te stappen naar het gemeentehuis."

Tijdens de viering was het echter zo overdadig gaan regenen, dat besloten werd een stukje van de voor het gemeentehuis voorziene plechtigheid in de kerk af te handelen. Schepen van cultuur Jef Van de Pol hield daarom meteen na de viering een toespraak waarin hij het opzet van de kring prees. Hij wees tevens op het belang om de Valentinustraditie in ere te houden en wenste dat het beeld een lang leven beschoren zou zijn in het Poppelse gemeentehuis. Waarna de voorzitter nog een kort dankwoord uitsprak naar de pastoor-deken toe en voor het

gemeentebestuur.

Inmiddels was de bui gaan liggen en kon onder luide fanfaremuziek alsnog de stoet naar het gemeentehuis trekken. Daar stond een brandweervagen met hoogtewerkcabine te wachten om Tsjoes met het beeld naar boven te hijsen. Dat hele karwei verliep vlekkeloos. Toen het beeld, goed verankerd op een sterke lijm, in de nis geplaatst was, was de volgende bui alweer present. Voldaan over de uiteindelijke goede afloop toog iedereen naar huis en konden de Poppelaars rustig hun kermismaaltijd gaan verorberen.

Laurent Woestenburg

Foto 6. Missie volbracht!

✠

Hy was godvreezend en verwyderd
van het kwaad. Job. c. 1. v. 1.

Bid voor de ziel van zaliger
DEN ACHTBAREN HEER
PETRUS VAN GYSEL,
Geboren te St Michiels-Gestel,
BURGEMEESTER TE POPPEL,
en aldaer overleden, na voorzien te
zyn van de HH. Sacramenten der
stervenden, den 23^e january 1857,
in den ouderdom van ruim 70 jaren.

Hy heeft zyn huisgezin in acht genomen
en zyn brood in ledigheid niet geeten.
Prov. c. 31. v. 27.

De dood... en de eeuwige rust is beter
dan eene byblyvende ziekelykheid.
Eccl. c. 30. v. 17.

O Heer, myn God! heb ik op U myn
betrouwen gesteld, — zoo wees my nu
gedachtig. Ps. 7. v. 1. Ton. c. 5. v. 5.

R. I. P.

Turnhout. — Brepols en Dierckx zoon.

✠

Hij heeft in zyn leven eene bijzondere zorg voor
zijn volk gedragen en heeft het van 't kwaad bevrijd.
Eccl. 50.

BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER
den heer
CORNELIUS BEYENS
GEDURENDE 59 JAREN
BURGEMEESTER DER GEMEENTE RAVELS,
echtgenoot van mevrouw
ADRIANA VAN EYNDOHOVEN,
geboren te Ruesselt
den 1 November 1829 en aldaer godveruchtig overleden
den 18 Januari 1890,
voorzien van de HH. Sacramenten der stervenden.

Nooit heeft men uit zynen mond gehoord dan woorden van kloekheid, openhartigheid en waarheid; hij was eene sterke en oprechte ziel, wier zinspreuk was: weldeelen en laten zeggen. H. HUKON.

Hij is van ons gescheiden en heeft aan allen een voorbeeld van deugd en sterkte nagelaten. Al het volk was in rouw over zyne dood en beweende hem vele dagen... zyne nagedachtenis zal niet vergaan en de gemeente zal zynen lof verkondigen.
I. II MACH. VI. IX. Eccl. 30.

Mijne lieve echtgenote, wees niet ontroostbaar, ik verlaat een dal van tranen voor een eeuwig geluk, wij zullen elkander wederzien.
Mijne kinderen, bemint elkander gelijk ik u bemind heb, eert uwe moeder al de dagen uws levens, troost haar en wilt haar nooit bedroeven.
En weest ook mijner inachtig.
Zoet Hert van Jesu, wees mijne liefde. (300 d. afl.)
Zoet Hert van Maria, wees mijn heil. (300 dag. afl.)

R. I. P.

Turnhout. — Van Eeckert-Van Oosten.

✠

Ontferm U myner, o God! volgens uwe
grootte barmhertigheid. Ps. 50. v. 4.

Bid voor de ziel van zaliger
DEN HEER
HENRICUS VAN RAEK,
WEDUWENAAR VAN
Maria Cath. Josepha Van Raek,
GEBOREN TE POPPEL, DEN 18^e FEBRUARY 1780,
welke, na twee en vyftig jaren
eener voorzigtige bestiering
aan de gemeente te hebben opgeofferd,
en vele goede diensten aan dezelve
te hebben bewezen,
VAN DE HH. SACRAMENTEN VOORZIEN,
ALDAER OVERLEDEN IS, DEN 15^e MEI 1857.

Zalig zyn zy, die de regtzinnigheid en
de regtveerdigheid bewaren ten allen
tiede.... Die regt van hert zyn zullen eeu-
wig voor Gods aenschyn leven.
Ps. 105. Ps. 139. v. 15.

Bid voor my (opdal) ik in vrede mag
rusten. ESTH. IV. v. 19. Ps. 4. v. 8.

R. I. P.

Turnhout. — Brepols en Dierckx Zoon.

✠

Hy was aangenaam voor God en liefde de menschen in
zyne godsdienst te gezegend. Eccl. 6. 12. v. 1.

BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER
BETRICUS DE BOWDT,
Geboren te Weelde, den 5^e augustus 1707.
ALDAER BURGEMEESTER BENOEMD DEN
16^e FEBRUARY 1821,
voorzien van de HH. Sacramenten der stervenden,
overleden den 5^e december 1848.

Zie, ik gaen den weg in van alle vleesch. — Doch zyt
getroost in uwe droefheid. — Want aldus is den wilte Gods.
Jon. 3. 14. Eccl. 38. 17. 1. Ps. 2. 15.

Bemint elkander met eene broederlyke liefde... Drent
den Heer — Dan zal den God van vrede met u zyn.
ROM. 12. 10. PHILIP. 4. 9.

Mijne vrienden! bewaert in uw hert de gedschennis van
uwen vriend, en vergeet hem niet; zyt gedschichtig het
oordeel van God over my, want het uwe zal ook komen.
Eccl. 31. n. 28.

R. I. P.

TURNHOUT. — BREPOLS EN DIERCKX ZON.

Uit de collectie van Johan Van Steen

Tijdschrift 'De Drie Goddelijke Deugden'
Afgiftekantoor: 2380 Ravels
Redactie, samenstelling en lay-out:
Johan Van Steen, Berkenlaan 22, 2380 Ravels

Versijnt 3-maandelijks
Verantwoordelijke uitgever:
Laurent Woestenburg
Beatrijs v. Nazarethln. 2, 2381 Poppel